



25.3.2024

Asia nro VN/5349/2024 / VN/5349/2024-SM-3

Lausunto sisäministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi

Monika-Naiset liitto ry lausuu luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi. Tiedostamme, että kyseessä on vaikea harkinta kansallisen turvallisuuden ja ihmisoikeusvelvoitteiden välillä.

Monika-Naiset liitto on naisjärjestö, joka työssään keskittyy haavoittuvassa elämäntilanteessa olevien maahan muuttaneiden naisten ja heidän lastensa oikeuksien edistämiseen ja konkreettisen avun tarjoamiseen Suomessa. Liitolla on vahvaa erityisosaamista haavoittuvassa asemassa olevien tunnistamisesta ja traumatietoisesta auttamistyöstä. Vuosittain työssämme kohdataan 400–500 Suomeen pakolaisena tai turvapaikanhakijana tullutta naista ja lasta. Avun piiriin hakeutumisen syitä ovat lähtömaassa, matkalla tai Suomessa koettu pari- ja lähisuhdeväkivalta, seksuaalinen väkivalta, pakkoavioliitto, kunniaan liittyvän väkivallan tai ihmiskaupan uhriksi joutuminen.

25 vuoden käytännön kokemuksemme on osoittanut, että haavoittuvuus harvoin näkyy päälle päin, sen tunnistaminen vaatii aikaa ja osaamista. Olemme useasti tuoneet esille huolestamme, että nykyisessä turvapaikkaprosessissa haavoittuvuutta ei tunnisteta ja se jää usein huomaamatta.

Olemme syvästi huolissamme, miten haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden tunnistaminen onnistuisi rajalla, jos esitetty lakiluonnos sellaisenaan hyväksyttäisiin.

Lakiluonnoksessa tuodaan esille useassa kohdassa, että esitys on ristiriidassa paitsi perustuslain myös Suomea sitovien kansainvälisten ihmisoikeussopimusten kanssa.

Monika-Naiset liitto ei kannata lakiluonnosta tässä muodossa. Sillä ei voida varmistaa haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikkaa hakevien henkilöiden oikeuksien toteutumista.

Jenni Tuominen
Toiminnanjohtaja

Natalie Gerbert
Johtaja, Kriisikeskus Monika